

העולם, וא"כ מיירי כשהחמץ הוא במקום שיש כבר איסור חמץ ולק"מ.

בן ציון שלמה איינהארן

כולל אנרכים דחסידי באבוב, בני ברק יצ"ו



ב"ה.

ה"ה תשנ"ה

ביקור חולים של הגרע"א

בקובץ הנכבד 'עץ חיים' דבאבוב (גליונות ה-ו) נידון עניין מצות ביקור חולים באספקלרית רבינו הגאון רבי עקיבא איגר, כשתורף הדברים הוא שדרכו של הגרע"א הייתה מדי יום ביומו לבקר את החולים בעירו, והארכתם בזה בתוכחת מוסר ובדברים נכוחים. ולהשלמת הדברים אמרתי להביא בזה מן הרשום באמתחתי בעניין זה:

הגאון החסיד רבי אריה מרדכי רבינוביץ "הרב מבני ברק" כותב בספרו 'קרני ראם' (מהדורת ב"ב תשנ"ה, חלק 'זכותא דאברהם ונחלי אמונה' עמוד רא): **"הרה"ק מהר"ל אייגער מלובלין זצ"ל סיפר שזקינו הגאון רע"א זצ"ל היה דרכו להחזיק שליח מיוחד לשלוח אותו בכל יום לבתי החולים לבקרום בתורת ביקור חולים, ולהודיע מה מעשיהם, ואיך הם מרגישים.**

ואמר הטעם בזה מה שלא היה מבקר בעצמו את החולים מפני שיש חולים שיש להם התמרמרות וקושיות מדוע מגיע להם כן, וזאת הוא על ידי חוסר אמונה, ולכן היה נזהר בזה בל לשמוע הדברים כאלה ורק על ידי שליח קיים את המצוה".

גילוי חדש זה על כך שהגרע"א נמנע מלילך לבקר את החולים כדי שלא ישמע דיבורים שיש בהם חוסר אמונה הוא ההסבר האמיתי לידיעה אותה אנו שומעים ממקורות שונים כי בתקופה מסויימת חדל הגרע"א מלבקר בעצמו את החולים ועשה כן רק על ידי שליח.

שכך כתב הגה"ק רבי הלל מקלאמיי בספרו 'משכיל אל דלי' (למברג תרל"א, ח"ד כלל ב פרט א שאלה א בהערה בשולי הגליון, דף יא ב): **"שמעתי ממגידי אמת שהגאון הקדוש מאור הגולה רע"ק איגר זללה"ה קודם שנתמנה להיות**

אם אכל הגר"י סאלאנטער זצ"ל ביוה"כ בפרהסיא להורות היתר לרבים בעת הסכנה

(ו) שם עמוד רע"ג ולהלן קיבץ כעמיר גרנה ידידי הרב אלעזר מערמעלשטיין נ"י בענין היתר אכילה ביוה"כ בעת החולירע, ושם בהערה ג' מציין לכמה נוסחאות בדבר הגר"י סאלאנטער זצ"ל שאכל ביוה"כ בפרהסיא להורות הלכה לרבים שמותר לאכול במקום סכנה, ומשם בנו הג"ר יצחק ליפקין מביא שהתיר רק ליקח פחות פחות משיעור עיי"ש.

ויש להוסיף, בס' הליכות שלמה (להגרש"ז אויערבאך - הל' יוה"כ עמ' ע"ב) כותב בשם הג"ר אלי' לופיאן זצ"ל שידוע לו בבירור שהגאון רבי ישראל זצ"ל לא אכל ביוה"כ ההוא כלל ע"כ, וצ"ל דמפני שה"י מראשי המורים להיתר נתפרסם ברבים כאלו שחזק פסקו ע"י שאכל ועשה כן הלכה למעשה.

בכל הכבוד,

יונתן בנימין בוכינגער

קרית יואל מאנרא נ.י.



בס"ד לכבוד מערכת עץ חיים.

אוצר החכמה

ביאור הגמ' "השוחט על החמץ אפילו יש לו חמץ בסוף העולם חייב"

בעץ חיים ח"ה עמוד צ"ח כתב הגרמ"מ ווייס שליט"א דומ"ץ בב"פ בק"ק פאפא, וז"ל, ועוד דבדף ס"ג (ע"ב) איתא השוחט על החמץ אפילו יש לו חמץ בסוף העולם חייב, והרי בסוף העולם עדיין לא מטא זמן איסור חמץ אלא משמע דאזלין בתר מקום של בעל החמץ, הרי בהדיא לכאורה דלא כהעונג יו"ט דאזלין בתר מקום שהחמץ מונח רק במקום שהבעלים הוא עכשיו.

ולע"ד לא קשה מידי דעיין שם ברש"י סג: שפירש אפי' לאחד בסוף העולם, שאינו מבני חבורה נמי אם ישנו עמו בעזרה יעבור השוחט הזה עליו וכו', ונראה הכוונה שאחד בסוף העולם יש לו חמץ בעזרה ע"ש, ולא שהחמץ הוא בסוף